

[Formanden.]1) *Fortsættelse af første behandling af:*

Forslag til Danmarks Riges Grundlov.

2) *Fortsættelse af første behandling af:*

Forslag til tronfølgelov.

Mødet hævet kl. 18²⁰.**65. møde.**

Onsdag den 11. februar kl. 9.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til Danmarks Riges Grundlov.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den anden på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Fortsættelse af første behandling af forslag til tronfølgelov.

Forhandlingen genoptoges.

Hans Conrad Koefoed: Det var vel nok ventet, at jeg ville sige et par ord under denne forhandling, men det er ikke nødvendigt for mig at holde nogen lang tale.

De indvendinger, jeg andetsteds har gjort mod de nu fremsatte forslag om ændringer i grundlov og valglov, har særlig været rettet mod den sidste. Jeg anerkender det rimelige i, at der i det nu foreslåede etkammer bliver et flertal af rigsdagsmedlemmer, der vælges efter samme system som nu til folketinget. Det vil jo fortrinsvis blive yngre folk, som fra den tidlige ungdom er særligt interesseret i og har lyst til det politiske arbejde, og jeg er enig i, at dem er der i høj grad brug for, ikke mindst i det politiske arbejde i marken, hvor det gælder om at vække interessen for politik. Det, jeg ængstes for, er, at der af de medlemmer, der er således valgt, ikke vil blive tilstrækkeligt mange — nogle vil der altid blive —, som gennem deres deltagelse i samfundslivets

mange forgreninger på praktisk vis har skaffet sig indsigt i et eller flere områder af den offentlige administration for derefter at gå ind i det politiske arbejde. Derfor ønsker jeg en mindre del af rigsdagen valgt under en form, der ikke absolut kræver deltagelse i valgkampagner og hvad dertil hører. Jeg tror nemlig, at et sådant krav i de fleste tilfælde vil udelukke muligheden for at få disse folk til at gå ind i selve rigsdagsarbejdet. Mange af dem vil være udmærket egnede dertil, og det er en stor fejltagelse at tro, at de skulle mangle evnen til i ord at give udtryk for deres tanker.

Når jeg ønsker denne islæt i folkerepræsentationen, er det bl. a., fordi jeg tror, at de pågældendes faglige og erhvervsmæssige indsigt og deres praktiske kendskab til lokal offentlig administration vil være til nytte i alle partigrupper, når man i disse drøfter de forskellige lovforslag. Jeg ville også tro, at deres indsats i partierne ville have en mæglende virkning til fremme af det politiske samarbejde, som forholdstalsvalg-måden nødvendiggør, og som jeg iøvrigt finder ønskelig i sig selv. Jeg tænker mig disse rigsdagsmedlemmer valgt på samme valgdag og af samme vælgerkorps, men på landsdelslister og med adgang for vælgerne til at stemme personligt. Der måtte kræves, at de opstillede kandidater var bosiddende indenfor området; dette ville medvirke til, at der skabtes en rigsdag, der også var en nogenlunde ligelig repræsentation af landets forskellige egne. Erfaringen fra vore folketingsvalg viser jo, at man slet ikke når dette i tilfredsstillende grad. Ganske særligt ønsker jeg en sådan islæt, fordi jeg mener, at den er egnet til at modvirke, at den anden part i samfundsstyrelsen, statsadministrationen, skal få for stærk indflydelse. Alle er vist enige om, at det er den af folket valgte rigsdag, der må have hovedindflydelsen.

Nu ved jeg godt, at hvad jeg her har sagt nærmest angår valgloven, men jeg har ment det nødvendigt at sige det for dermed at begrunde, hvorfor jeg ikke kan tiltræde grundlovsforslagets § 28, som bl. a. fastsætter rigsdagsmedlemmernes antal til 175 plus 2 plus 2. Befolkningstilvæksten — navnlig fordi den koncentrerer sig indenfor bestemte områder — kræver en forøgelse af kredsmandaternes antal. For at muliggøre en ligelig fordeling af mandaterne partierne imellem, som er forholdstalsvalg-